

Funkcjonariusz straży ochrony kolei

541314

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja – 09.2009 r.

Podstawowym celem pracy funkcjonariusza straży ochrony kolei (SOK) jest ochrona mienia, należącego do Polskich Kolei Państwowych oraz towarów i przesyłek powierzonych kolei do przewozu, ochrona życia, zdrowia i mienia osób korzystających z usług kolei oraz pilnowanie porządku na terenie kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych.

Do podstawowych zadań wykonywanych przez funkcjonariusza Straży Ochrony Kolei należą: patrolowanie pociągów, szlaków kolejowych, dworców osobowych, stacji towarowych, sprawdzanie stanu przesyłek wagonowych, sprawdzanie stanu urządzeń kolejowych, związanych z bezpieczeństwem ruchu pociągów.

Do innych zadań wykonywanych przez funkcjonariusza, należą okresowe kontrole skupów złomu (służą identyfikowaniu złodziei elementów kolejowych), a także uczestnictwo w akcjach przeciwwkradzieżowych, organizowanych wspólnie z policją lub strażą miejską. W ściśle określonych przypadkach strażnik SOK bierze udział w działaniach poza terenem kolejowym. Obejmują one kontynuowanie pościgu za osobą popełniającą przestępstwo na obszarze kolejowym oraz doprowadzenie sprawców do organów ścigania. W każdym przypadku ujawnienia przestępstwa, strażnik SOK ma obowiązek, poza zatrzymaniem sprawcy, zabezpieczenia śladów przestępstwa, a następnie występowania przed organami wymiaru sprawiedliwości w charakterze świadka.

Inne dodatkowe zadania realizowane przez funkcjonariusza SOK to: konwojowanie wartości pieniężnych, grup kibiców, fanów zespołów przemieszczających się pociągami. Funkcjonariusze SOK współdziałają z organami policji, Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną, Strażą Miejską, Inspekcją Transportu Drogowego oraz organami kontroli skarbowej. Uczestnicząc w akcji, funkcjonariusze SOK wykonują przydzielone przez kierującego akcją zadania, np. sprawdzanie stanu zabezpieczenia wagonów z cennymi przesyłkami, w pociągach wjeżdżających na teren objęty akcją. Funkcjonariusz wyznaczony np. do zasadzki, obserwuje z ukrycia miejsce popełnienia przestępstwa, w celu ustalenia sprawcy, który wrócił po resztę kradzionego towaru.

Pełniąc służbę w konwoju, funkcjonariusz SOK chroni przewożone wartości pieniężne lub cenne towary na drodze ich przewozu. W uzasadnionych przypadkach funkcjonariusz SOK ma prawo do sprawdzania stanu trzeźwości pracowników PKP.

Formy realizacji zadań stosowane w pracy funkcjonariusza SOK są następujące: posterunki stałe i obchodowe, patrole, konwoje, uczestnictwo w akcjach. Funkcjonariusz na posterunku chronidany obiekt przed uszkodzeniem lub dostępem do niego osób nieupoważnionych .

Funkcjonariusz SOK wykonuje swoją pracę na całym terenie kolejowym. Służba w

terenie pełniona jest zawsze dwuosobowo (jeden funkcjonariusz wykonuje zadanie, drugi go zabezpiecza). Podczas pełnienia służby w patrolu funkcjonariusze SOK przemieszczają się po określonej trasie pieszo, pociągiem lub samochodem, np. nadzorują szlak kolejowy, sprawdzając stan urządzeń sygnalizacyjnych oraz eliminując występujące na torach kolejowych przeszkody.

Funkcjonariusz SOK pełni służbę zawsze w pełnym umundurowaniu służbowym, a dodatkowo, przebywając na torach czynnych, w kamizelce odblaskowej. Zależnie od charakteru zadania służba może być pełniona także w ubraniu cywilnym.

W swojej pracy funkcjonariusz SOK wykorzystuje następujące sprzęty: samochody służbowe, środki łączności (telefon, radiotelefon), kamizelki kuloodporne, latarki, lornetki, notatniki służbowe (do zapisywania okoliczności mających znaczenie dla przebiegu służby), a także środki przymusu bezpośredniego jak: pałki, ręczne miotacze gazowe, kajdanki, broń palna. W pracy wykorzystywane są również psy służbowe (owczarki niemieckie): tropiące i obronne. Przeszkolony strażnik może być przewodnikiem psa służbowego

Funkcjonariusz SOK może legitymować, udzielać pouczeń, a osoby, które naruszyły porządek lub popełniły wykroczenie, ma prawo ukarać mandatem karnym lub przymusowo doprowadzić do jednostki policji. Może też występować z wnioskiem do sądu grodzkiego. W stosunku do osób, które nie chcą podporządkować się jego poleceniom, funkcjonariusz SOK dysponuje prawem do użycia środków przymusu bezpośredniego. Wykonywanie powyższych zadań ma na celu niedopuszczenie do popełnienia przestępstw i wykroczeń na terenie kolejowym. Funkcjonariusz SOK, podobnie jak policjant, stoi więc na straży przestrzegania prawa na terenie kolejowym.

W zawodzie funkcjonariusza SOK nie można mówić o specjalizacji. Musi być on przygotowany do wykonania zadań i czynności, łącznie z użyciem broni do obezwładnienia bandyty zagrażającego życiu, mieniu i zdrowiu innych osób. Charakterystyczną cechą tego zawodu jest praca często w ekstremalnych warunkach. Niejednokrotnie w pracy dochodzi do narażenia własnego życia i zdrowia. Dysponowanie w pracy bronią palną powoduje, iż osoba taka musi być zdolna do uzyskania pozwolenia na broń. Cechą tej pracy jest też intensywny kontakt z różnymi ludźmi, niejednokrotnie przejawiającymi agresywne zachowania.

Każdy pracownik po 12 godzinach służby otrzymuje posiłek profilaktyczny, ma również całorocznie przydział wody mineralnej.